

Inicijativa za REKOM
Иницијатива за РЕКОМ
Initiative for REKOM
Nisma për KOMRA
Pobuda za REKOM

OFFICES / КАНЦЕЛАРИИ / KANCELARIJE / КАНЦЕЛАРИЈЕ / URADI / UREDI / УРЕДИ / ZYRAT

Beograd: Koalicija za REKOM
c/o Fond za humanitarno pravo
Dečanska 12, 11000 Beograd, Srbija
tel. +381 (0)11 33 49 766; fax: +381 (0)11 3232 460
e-mail: office@hlc-rdc.org

Ljubljana: Koalicija za REKOM
c/o Akademija naprednih idej, Bičevje 5, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel/fax: +386 (1)256 5391
e-mail adresa: projekti@napredneideje.si

Podgorica: Koalicija za REKOM
c/o Centar za građansko obrazovanje
Njegoševa 36/l, 20 000 Podgorica, Crna Gora
tel. +382 (0)20 665 327; fax: +382 (0)20 665 112
e-mail: info@cgo-cce.org

Прилеп: Канцеларија на Коалиција за РЕКОМ
c/o Здружение на граѓани „Мировна акција“
нас. Димо Наредникот А1/2/31, 7500 Прилеп, Македонија
телефон/телефакс: +389 (0)48 401 888
e-маил: mirovnaakcija@gmail.com

Prishtine: Koalicioni për KOMRA
c/o Fondi për të Drejtën Humanitare
Eqrem Cabej 7a, 10000 Prishtine, Kosovo
tel/fax: +381 (0)38 243 488, +381 (0)38 243 490
e-mail: office.ks@hlc-kosovo.org

Prishtine: Koalicioni për KOMRA
c/o Qendra për Hulumtim
Dokumentim dhe Publikim (QHDP)
Rr. Ulpiana U-1, H 8/1, Prishtinë, 10000, Kosovë
tel. +381 (0)38 553 753; cel: +377 (0)45 321 545
E-mail: crdp.ks@gmail.com

Sarajevo: Koalicija za REKOM
c/o Udruženje/udruga BH Novinari
Kralja Tvrtka 5/5, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
tel/fax: +387 (0)33 223 818, +387 (0)33 443 072
e-mail: bhnovinari@bhnovinari.ba

Zagreb: Koalicija za REKOM
c/o Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću
Kuća ljudskih prava
Selska cesta 112c, HR-10000 Zagreb
tel. +385 (0)1 457 2398; fax: +385 (0)1 457 2399
e-mail: kontakt@documenta.hr

Зворник: Коалиција за РЕКОМ
c/o Центар информативно-правне помоћи
Вука Караџића 148
75400 Зворник, Босна и Херцеговина
тел/факс +387 (0)56 210 412
моб. +387 (0)65 520 338
e-маил: cipp@teol.net и cipp@rstel.net

www.perkomra.org / www.zarekom.org

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

I EUROPSKIH INTEGRACIJA

Trg N. Š. Zrinskog 7-8

10000 Zagreb

n/p: ministar Gordan Jandroković

Zagreb, 4. svibnja 2011.

Predmet: Prijedlog za osnivanje REKOM

Poštovani gospodine ministre,

Obraćamo Vam se u ime Koalicije za REKOM s prijedlogom za osnivanje Regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava, počinjenima na području nekadašnje SFRJ u periodu od 1991. do 2001. godine (REKOM).

Koaliciju za REKOM čini 1.600 članova i članica, među kojima su organizacije za ljudska prava, udruge žrtava, organizacije mladih, udruge veterana, mediji, vjerske zajednice, članovi obitelji žrtava i pojedinci aktivni u promociji procesa suočavanja s prošlošću. Osnivanje REKOM podržali su predsjednik Republike Hrvatske gospodin Ivo Josipović, kao i predsjednik Republike Srbije gospodin Boris Tadić, Europska komisija, Pododbor za ljudska prava Europskog parlamenta, Odbor za vanjske

Da se utvrde činjenice o svim žrtvama ratova 1991 – 2001. na području bivše Jugoslavije • Da se utvrde činjenice o svim žrtvama ratova 1991 – 2001. na području bivše Jugoslavije • To establish the facts related to all the victims of the wars waged on the territory of the former Yugoslavia in the period 1991 – 2001 • Да се одределат фактите за сите жртви на војните 1991 – 2001. во поранешна Југославија • Faktet mbi të gjitha viktimat e luftërave të viteve 1991 – 2001 në hapësirat e ish-Jugosllavisë • Za ugotavljanje in prezentiranje dejstev o vseh žrtvah vojn 1991 – 2001. v nekdanji Jugoslaviji

poslove Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, Odbor za europske integracije Narodne skupštine Republike Srbije, Parlament Crne Gore, i više od 2.000 uglednih pojedinaca iz regije.

Koalicija za REKOM je radi osiguravanja javne podrške za osnivanje REKOM započela, 26. travnja 2011., kampanju prikupljanja **1.000.000 potpisa za REKOM** u svim post-jugoslavenskim zemljama, koja će trajati do 6. lipnja 2011. godine. Osim toga, tijekom i nakon te kampanje, Koalicija za REKOM nastavit će tražiti podršku političkih stranaka i zastupnika Hrvatskog sabora za osnivanje REKOM.

Pregovori o osnivanju REKOM

Stav Koalicije je da će REKOM imati puni smisao samo kao službena institucija, u čijem osnivanju i radu aktivno sudjeluju sve post-jugoslavenske zemlje. Osnivanje REKOM će biti moguće jedino ako vlade zemalja u regiji o tome postignu suglasnost i u tom smislu donesu potrebnu političku odluku. Koalicija za REKOM vjeruje da prostora za takvu regionalnu suglasnost ima.

U tom pogledu, u skladu s Vašim ustavnim i zakonskim ovlastima najljubaznije Vas molimo da stupite u kontakt s predsjednicom Vlade RH i predsjednikom Republike Hrvatske, te drugim relevantnim predstavnicima najviših institucija Republike Hrvatske i obavijestite nas jesu li najviša izvršna tijela Republike Hrvatske spremna zauzeti načelan stav u prilog osnivanja REKOM. Radi lakše koordinacije pismo istog sadržaja šaljemo i predsjedniku Republike Hrvatske i ministru vanjskih poslova Republike Hrvatske.

Koalicija za REKOM će slično pismo poslati i drugim šefovima država i vlada i ministrima vanjskih poslova svih zemalja regije. Po dobivanju njihove suglasnosti, nadamo se da će one stupiti u formalne pregovore radi osnivanja REKOM. Koalicija za REKOM će im se u tom pogledu naći na usluzi, koliko god one od nje to budu očekivale.

Prijedlog Statuta REKOM

Nakon trogodišnjeg konzultacijskog procesa, Koalicija za REKOM je na Skupštini održanoj 26. ožujka 2011. godine u Beogradu usvojila Prijedlog Statuta REKOM. Tekst prijedloga je u prilogu, radi Vašeg uvida i uvida Vaših stručnih službi. Svrha ovog prijedloga naravno nije da zemlje regije stavi pred svršen čin u pogledu usvojenih rješenja, već da pruži polaznu osnovu budućim pregovorima, zasnovanu na trogodišnjoj regionalnoj raspravi. Nadamo se da će Vam trud eksperata Koalicije za REKOM u tom pogledu biti od koristi.

Način osnivanja REKOM i problem statusa Kosova

Prijedlog Statuta predviđa REKOM kao međunarodnu organizaciju osnovanu Statutom kao međunarodnim ugovorom. Koaliciji se taj pristup činio pravno najjednostavnijim. S druge strane, osnivanje REKOM-a kao međunarodne organizacije nosi i izvjestan broj problema, koji prije svega proizlaze iz činjenice da Srbija, a i Bosna i Hercegovina, ne priznaju državnost Kosova.

U tom pogledu, stav Koalicije je (1) da problem nepriznavanja Kosova od strane Srbije i BiH, koji neosporno ima utjecaja na međusobne odnose zemalja regije, ne smije biti razlog ili izgovor za neosnivanje REKOM-a, jer potreba osnivanja takve institucije i utvrđivanja istine o zločinima počinjenima tijekom proteklih ratova predstavlja moralni imperativ; te (2) da je na vlastima u regiji da nađu međusobno prihvatljiv modalitet osnivanja REKOM-a, tako da ova dva pitanja svjesno budu sasvim razdvojena. Postoji više pravno mogućih takvih rješenja, a na zemljama regije je da odaberu za njih najprihvatljiviji, u čemu im Koalicija za REKOM može pomoći. Tako je npr. osnivanje REKOM moguće putem pravno neobavezujućeg političkog sporazuma, praćenog obvezujućim zakonima u svim zemljama regije. Podsjećamo da se pod pokroviteljstvom Europske unije odvijaju pregovori između Srbije i Kosova o nizu važnih pitanja. Nema suštinskih razloga da Srbija i Kosovo ne mogu pregovarati i na koncu se i dogovoriti o osnivanju REKOM-a.

Prednosti osnivanja REKOM-a

Deset godina od kraja oružanih sukoba na tlu nekadašnje SFRJ, ni u jednoj od država nije sačinjen popis stradalih, ubijenih i nestalih u ratu, a više od 15.000 osoba i dalje se vode kao nestale. Žrtve su marginalizirane, njihovi glasovi se u javnosti rijetko čuju, a brojevima ubijenih često se manipulira u političke svrhe. REKOM predstavlja jedinstvenu priliku da se ova situacija promjeni, da se čuju mišljenja svih strana u sukobu i da se prikažu sve relevantne činjenice. U tom pogledu REKOM se bitno razlikuje od sudskih postupaka, bilo pred Haškim sudom, bilo pred domaćim sudovima, koji se neminovno fokusiraju na optužnicu i na konkretne optužene u pojedinom predmetu. On će spriječiti daljnje manipulacije brojkama žrtava, kojima su pribjegavale sve strane u sukobu, ali koje su svima jednako i štetile te pomoći zemljama u regiji da zajednički riješe pitanja teškog naslijeđa prošlosti koja i dalje opterećuju njihove međusobne odnose na zajedničkom putu u Europsku uniju.

Prije, tijekom i poslije pregovora, Koalicija za REKOM će nastaviti sa svojim naporima za osiguravanje podrške šire javnosti i političkih stranaka osnivanju REKOM u svim zemljama u regiji. Postizanje izvjesnog stupnja društvene suglasnosti o potrebi osnivanja REKOM čini manje vjerojatnim da će osnivanje REKOM biti politizirano više nego što je to neophodno. U tom pogledu relevantno je spomenuti da zajedničko istraživanje agencija *Ipsos Puls* i *Strategic Marketing* u zemljama regije pokazuje da od anketiranih stanovnika 95 posto na Kosovu, 86 posto u Crnoj Gori, 75 posto u Makedoniji, 70 posto u BiH, 63 posto u Srbiji i 55 posto u Hrvatskoj podržava osnivanje REKOM.

Nadamo se da će po obavljenim konzultacijama državni vrh Republike Hrvatske izraziti spremnost za stupanje u pregovore s drugim zemljama u regiji radi osnivanja REKOM-a. Takvom odlukom Hrvatska će ne samo pokazati punu političku odgovornost za razvijanje dobrosusjedskih odnosa i pristupanje Europskoj uniji, već i dužno poštovanje prema svim žrtvama proteklih ratova.

Unaprijed smo Vam zahvalni na Vašem odgovoru.

U ime Koalicije za REKOM

Vesna Teršelič, *Documenta*, Zagreb

Nataša Kandić, Fond za humanitarno pravo, Beograd

Anđelko Kvesić, Hrvatska udruga logoraša u Kantonu Središnja Bosna, Busovača

Mario Mažić, Inicijativa za ljudska prava, Zagreb